

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

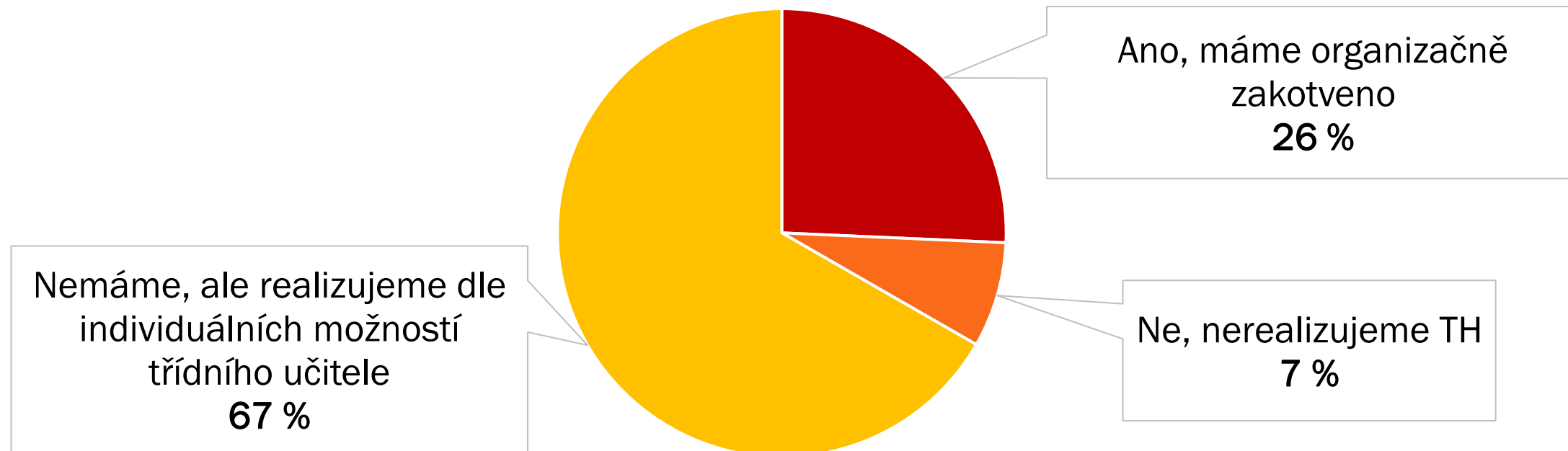
REALIZACE TŘÍDNICKÝCH HODIN V PLZEŇSKÉM KRAJI

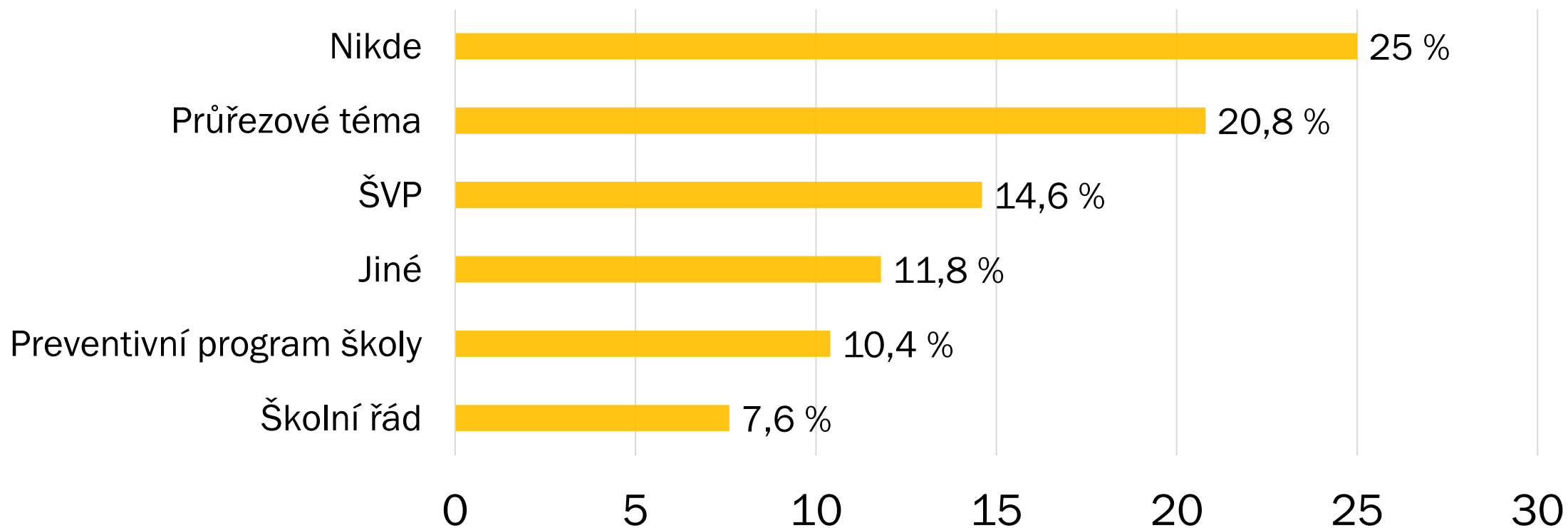
**Pedagogicko-psychologická
poradna
Plzeň**

ORGANIZAČNÍ ZAPRACOVÁNÍ TH VE VŠECH TŘÍDÁCH

- Celkem 144 škol

DOKUMENT, KTERÝ TH UKOTVUJE

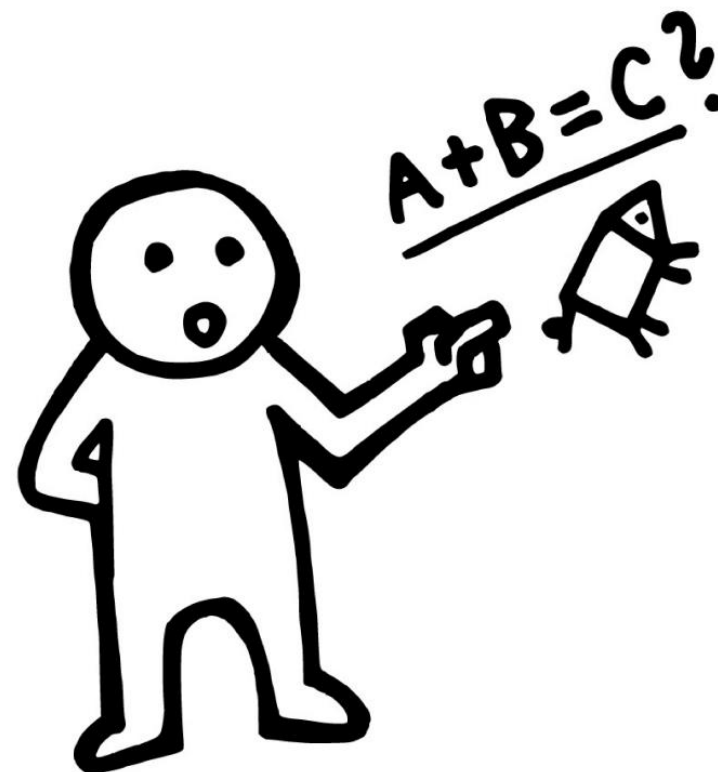
HODINY, KDE JSOU TH NEJČASTĚJI REALIZOVÁNY

Nejčastěji:

- Mimo výuku
- Ve standardní hodině

Méně časté:

- Různé konkrétní předměty (Jiné)
- Disponibilní hodina
- OSR
- Etická výchova

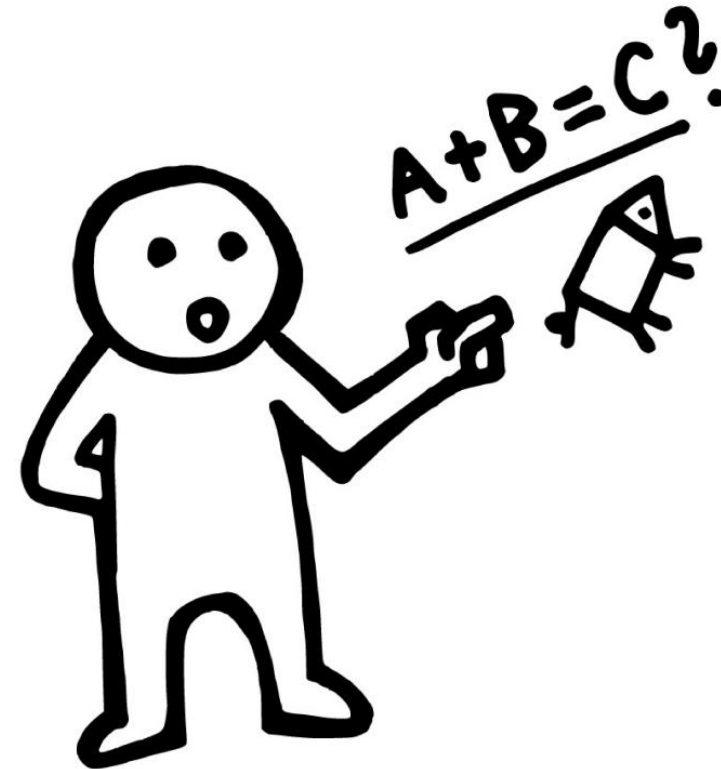
OHODNOCENÍ

Nejčastěji:

- Žádné
- Jiné

(Příplatek za třídnictví, Ústní hodnocení)

- Odměna – 20 škol

FREKVENCE A DÉLKA TH

FREKVENCE

Nejčastěji:

- Nahodile/dle potřeby
- 1x měsíčně
- 1x týdně

Méně časté:

- 1x za 14 dní
- Jiné

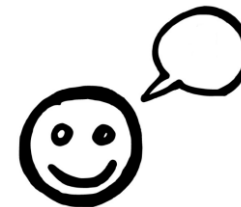
DÉLKA

Nejčastěji:

- 1 vyučovací hodina
- Méně než 1 vyučovací hodina (ranní kruhy)

Méně časté:

- Více než 2 vyučovací hodiny

- Odměnou je pokud žáci mají potřebu i schopnost komunikovat.
- Z každé třídnické hodiny třídní učitel vypracuje zápis a odevzdá MP.
- Máme problém s naplněním jiných vyučovacích hodin vzhledem k měnícím se skladbám povinných hodin a předmětů (např. druhý povinný jazyk, informatika a pod.) Ve své podstatě "krademe" již nyní z hodin zeměpisu, dějepisu, přírodopisu, praktických činností a i jiných předmětů a pro potřeby třídnické hodiny bychom museli "ukrást" další jinou hodinu.
- Každá třída potřebuje TH jinak. Někde se řeší problémy, jinde prevence, v další budou mimoškolní společné akce. Někdy stačí zadat téma a děti s podporou učitele řeší samy. Jindy řeší učitel formou příkazu. Důležité je o průběhu TH a aktivit informovat občas rodiče.
- Třídnické hodiny realizují TU vždy po domluvě s dětmi, většinou se konají "nultou" hodinu před výukou. Jejich vedení i náplň je na uvážení TU - realizována je díky tomu rozsáhlá škála aktivit: komunikační hry, společné snídaně, diskuze nad aktuálními tématy ve třídě.
- Počet třídnických hodin na naší škole za poslední rok narostl min. o 100 % - především ale na nižším gymnáziu.

(...)

DĚKUJI ZA POZORNOST

Mgr. Petra Veselá
PPP Tachov/Rokycany

petra.vesela@pepor-plzen.cz

„Mnoho lidí si myslí, že šikana je, být zmlácen ve škole, ale je to mnohem více než tohle. Pro mě to bylo celé slovní obtěžování s kterým jsem se musela vypořádat. Lidé říkají "klacky a kameny možná zlomí Vaše kosti ale slova Vás nikdy nemohou zranit" ale to není pravda. Slova mohou zranit. Zranily mě. Byly mi řečeny věci, které jsem ještě stále nezapomněla.“

Demi Lovato, americká zpěvačka, herečka a skladatelka

TŘÍDNICKÉ HODINY A JAK NA NĚ 😊

HI cíl: získat inspirace pro to,
jak mohou fungovat třídnické hodiny

Jakub Švec, email: jppss@seznam.cz; mobil: 601 525 823

PŘEDSTAVENÍ LEKTORA

Jsem rád, že se tu můžeme nad tímto tématem potkat 😊

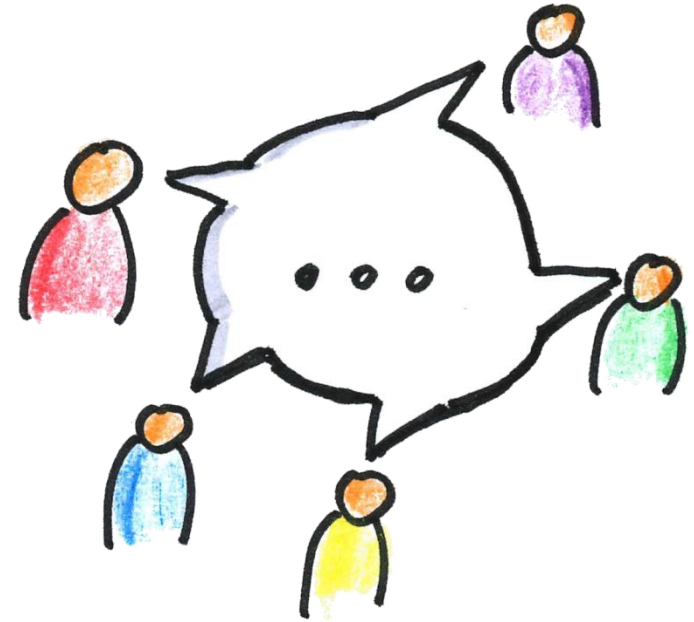
Jakub Švec

- Studium na FF UK: filosofie & pedagogika osobnostního a sociálního rozvoje
- Zkušenosti: (sídlištní) ZŠ, SPŠ stavební a VŠ (FF UK, MFF UK, ČVUT), firemní vzdělávání
- Také individuální konzultace (zátěžové situace)
- (Nejen) osobnostní a sociální výchovou se zabývá již skoro 30 let
- Bydlí v Praze, je rozvedený, má dvě děti (v 6 třídě), je skaut, vodák, rád chodí po horách a miluje přírodu

BUĎME INTERAKTIVNÍ 😊

- Pojd'me diskutovat
- Dotazy, poznámky, postřehy jsou vítány
- Byl bych nerad, aby to byla jen jednostranná komunikace

CÍLE / AGENDA

- Úvod: představení lektora a struktury
- K čemu jsou vlastně třídnické hodiny dobré?
- Na co mohou být třídnické hodiny zaměřeny?
- Různé modely třídnických hodin v životě školy
- Nejčastější zaměření třídnických hodin: diagnostika, seznamování a sdílení, práce s pravidly, (nácvik) kooperace, uzavírání vzájemné dohody, řešení konfliktů
- Problémy při vedení třídnických hodin: já to dělat nechci, skupinová práce, agresivní žák (žáci), porušování pravidel, práce s reflexí, psychická bezpečnost
- Řešení dotazů/námětů z praxe účastníků + inspirace pro TH (v průběhu)

CÍLE / AGENDA

- Úvod: představení lektora a struktury ✓
- **K čemu jsou vlastně třídnické hodiny dobré?**
- Na co mohou být třídnické hodiny zaměřeny?
- Různé modely třídnických hodin v životě školy
- Nejčastější zaměření třídnických hodin: diagnostika, seznamování a sdílení, práce s pravidly, (návuk) kooperace, uzavírání vzájemné dohody, řešení konfliktů
- Problémy při vedení třídnických hodin: já to dělat nechci, skupinová práce, agresivní žák (žáci), porušování pravidel, práce s reflexí, psychická bezpečnost
- Řešení dotazů/námětů z praxe účastníků + inspirace pro TH (v průběhu)

UŽITEK Z TŘÍDNICKÝCH HODIN

Z jakého důvodu vlastně třídnické hodiny děláme?

UŽITEK Z TŘÍDNICKÝCH HODIN

- Stmelení žáků
- Lepší vztahy = pohoda při učení
- Lepší vztahy = bezpečnější prostředí
- Prevence šikany a špatných vztahů
- Příprava na život – fungování týmu, skupiny
- Příležitost řešit věci, které jinak berou čas z výuky
- Učitel/ka může lépe poznat a porozumět žákům
- Možnost rozvíjet kompetence/dovednosti a průřezová témata
- ...

CÍLE / AGENDA

- Úvod: představení lektora a struktury ✓
- K čemu jsou vlastně třídnické hodiny dobré? ✓
- **Na co mohou být třídnické hodiny zaměřeny?**
- Různé modely třídnických hodin v životě školy
- Nejčastější zaměření třídnických hodin: diagnostika, seznamování a sdílení, práce s pravidly, (návčik) kooperace, uzavírání vzájemné dohody, řešení konfliktů
- Problémy při vedení třídnických hodin: já to dělat nechci, skupinová práce, agresivní žák (žáci), porušování pravidel, práce s reflexí, psychická bezpečnost
- Řešení dotazů/námětů z praxe účastníků + inspirace pro TH (v průběhu)

NA CO VŠE MOHOU BÝT ZAMĚŘENY TŘÍDNICKÉ HODINY?

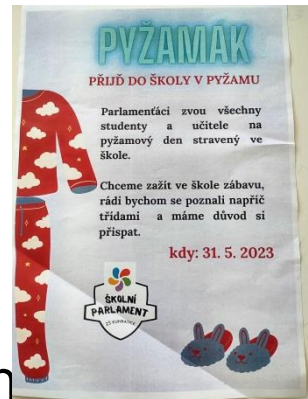
NA CO VŠE MOHOU BÝT ZAMĚŘENY TH? – NÁPLŇ I./IV.

- TH se zaměřením na řešení organizačně technických věcí či provozních záležitostí (absence, informace o školních akcích a příprava na ně, další školní informace, apod.)
- TH zaměřené na plánování (např. plánování a příprava školního výletu)
- TH se zaměřením na diagnostiku (vztahů) ve třídě
- TH se zaměřením na tvorbu pravidel vzájemného chování ve třídě
- TH se zaměřením na aktuální problémy ve třídě (kázeňské, vztahové, porušování pravidel, apod.), tj. řešení krizové situace
- TH se zaměřením na seznamování žáků, stmelování, prohlubování a kultivování vztahů ve třídě (sdílení informací o sobě, sdílení emocí, rituály, ...)
- TH se zapojením rodičů (rodiče čtou, učí se společně se žáky, apod.)
- TH zaměřené na řešení stížností žáků, pořádání „praní prádla“ či „vyříkávacích setkání“

NA CO VŠE MOHOU BÝT ZAMĚŘENY TH? – NÁPLŇ II./IV.

- TH zaměřené na reflexi různých témat (např. dojmů z filmu, dojmy z výuky, zpětná vazba k učení a chování pedagoga, apod.)
- TH se zaměřením na rozvoj spolupráce ve třídě
- TH zaměřené na rozvoj kreativity, uměleckého cítění, na tvorbu jakýchkoli artefaktů
- TH zaměřené na motivaci k jakémukoli tématu (ke vstupu do projektu, ...)
- TH zaměřené na zábavu, humor nebo relaxaci
- TH zaměřené na šílenosti, odvaz, výměnu rolí (žáci v roli učitele)
- TH zaměřené na společné sdílení (prostřednictvím společného jídla či pití, rautu, rozdávání dárků – včetně např. vánoční besídky)
- TH se zaměřením na rozvoj sebeřízení žáků – i výběr povolání (od sebepojetí a práce na svém sebeobrazu až k práci se stresem a řízením času)

čas)

NA CO VŠE MOHOU BÝT ZAMĚŘENY TH? – NÁPLŇ III./IV.

- TH se zaměřením na rozvoj morálních dovedností žáků (rozvoj tzv. prosociálnosti)
- TH se zaměřením na prevenci rizikového chování (sociálně-patologických jevů), např. prevenci závislostního chování nebo prevenci šikany
- TH zaměřené na rozvoj (v zásadě jakýchkoli) znalostí, dovedností, postojů, se zaměřením na průřezová témata (klíčové kompetence)
- TH se zaměřením na osobnostní a sociální výchovu (třídnické hodiny jako OSV)
- TH se zaměřením na tvorbu a realizaci třídních, školních nebo mimoškolních projektů s nejrůznějšími cíli či zaměřenými
- TH jako doučování či jako dohánění látky z libovolných předmětů
- TH zaměřené na „práci“ (úklid třídy, zdobení třídy, tvorba nástěnek, atd.)

NA CO VŠE MOHOU BÝT ZAMĚŘENY TH? – NÁPLŇ IV./IV.

- TH zaměřené na kontrolu „pořádku“ (skříňky, portfolia, šatna, apod.)
- TH zaměřené na třídní samosprávu, rozdělování funkcí, ...
- TH a jakákoli další, zde neuvedená témata (tj. cokoli dalšího)
- TH, kdy se nedělá „nic“ (žáci si mohou dělat cokoli, co chtějí)
- ???

CÍLE / AGENDA

- Úvod: představení lektora a struktury ✓
- K čemu jsou vlastně třídnické hodiny dobré? ✓
- Na co mohou být třídnické hodiny zaměřeny? ✓
- **Různé modely třídnických hodin v životě školy**
- Nejčastější zaměření třídnických hodin: diagnostika, seznamování a sdílení, práce s pravidly, (návuk) kooperace, uzavírání vzájemné dohody, řešení konfliktů
- Problémy při vedení třídnických hodin: já to dělat nechci, skupinová práce, agresivní žák (žáci), porušování pravidel, práce s reflexí, psychická bezpečnost
- Řešení dotazů/námětů z praxe účastníků + inspirace pro TH (v průběhu)

MODELY TŘÍDNICKÝCH HODIN

- Povinné X nepovinné
- Rozsah (půl hodinové, hodinové, dvouhodinové)
- Pravidelné X když je třeba/když se někomu chce
- Kdy (ráno X o pauze před odpoledním vyučováním X odpoledne X pevně v rozvrhu)
- S flexibilní náplní X s pevně danou náplní
- Učitelé to dělají dobrovolně a vidí v tom smysl X učitelé to dělají z „musu“
- Ve škole X mimo školu (tělocvična, park, město, příroda, exkurze, ...)
- Vede třídní X vede „specialista“
- Nesystémové či solitérní X zasazené do koncepce celé školy (systém a návaznost)
- ???

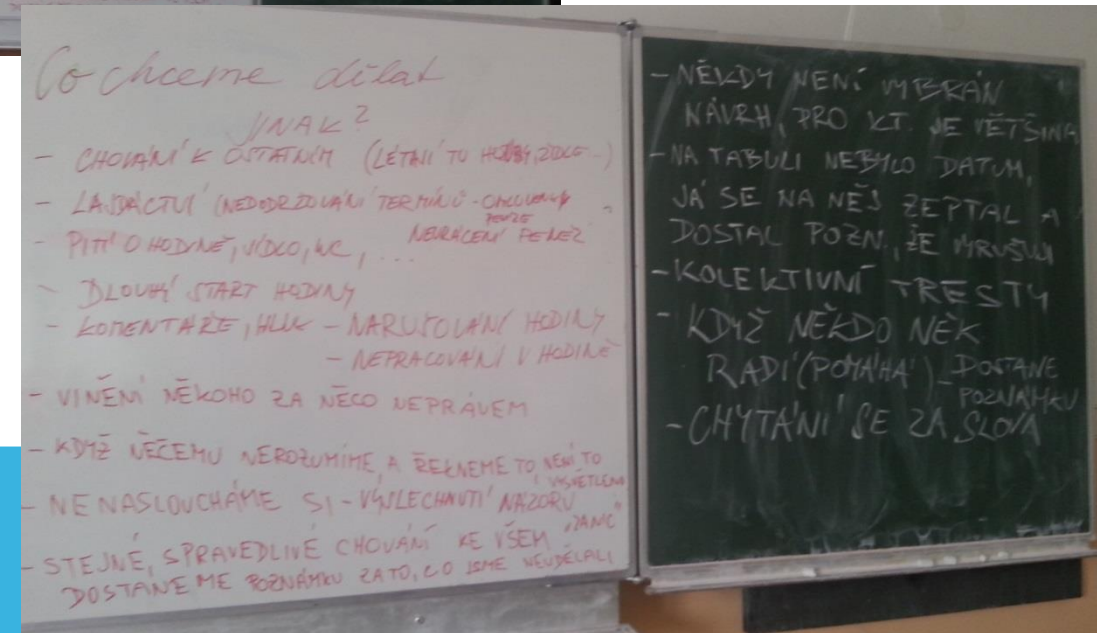
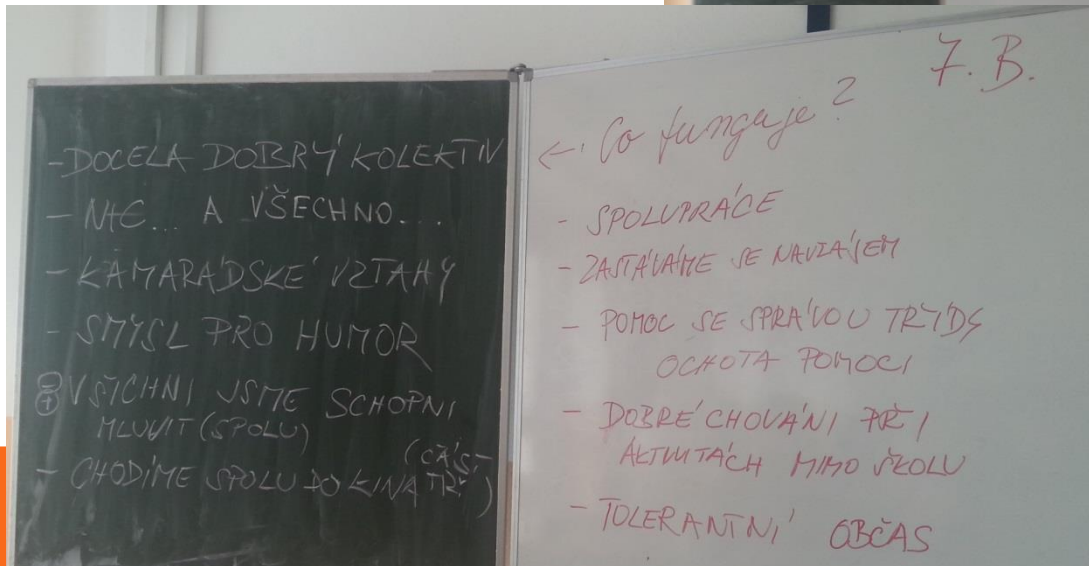
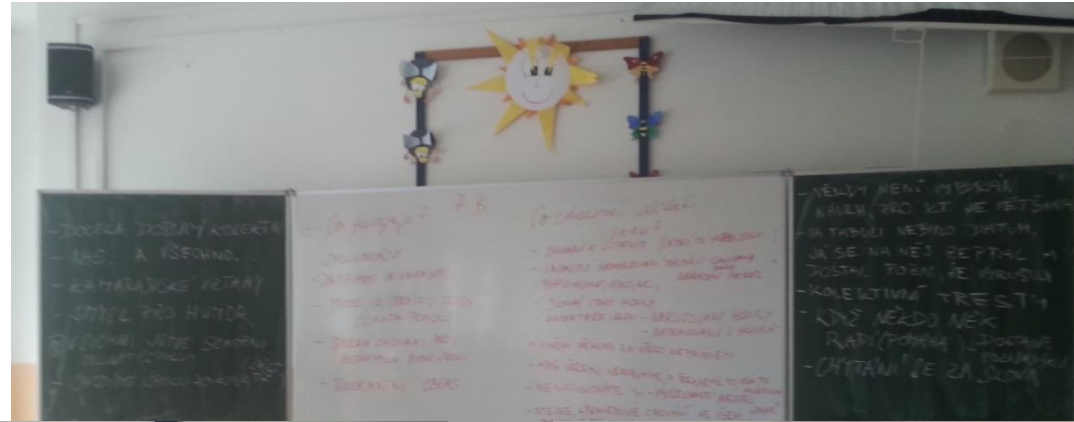

CÍLE / AGENDA

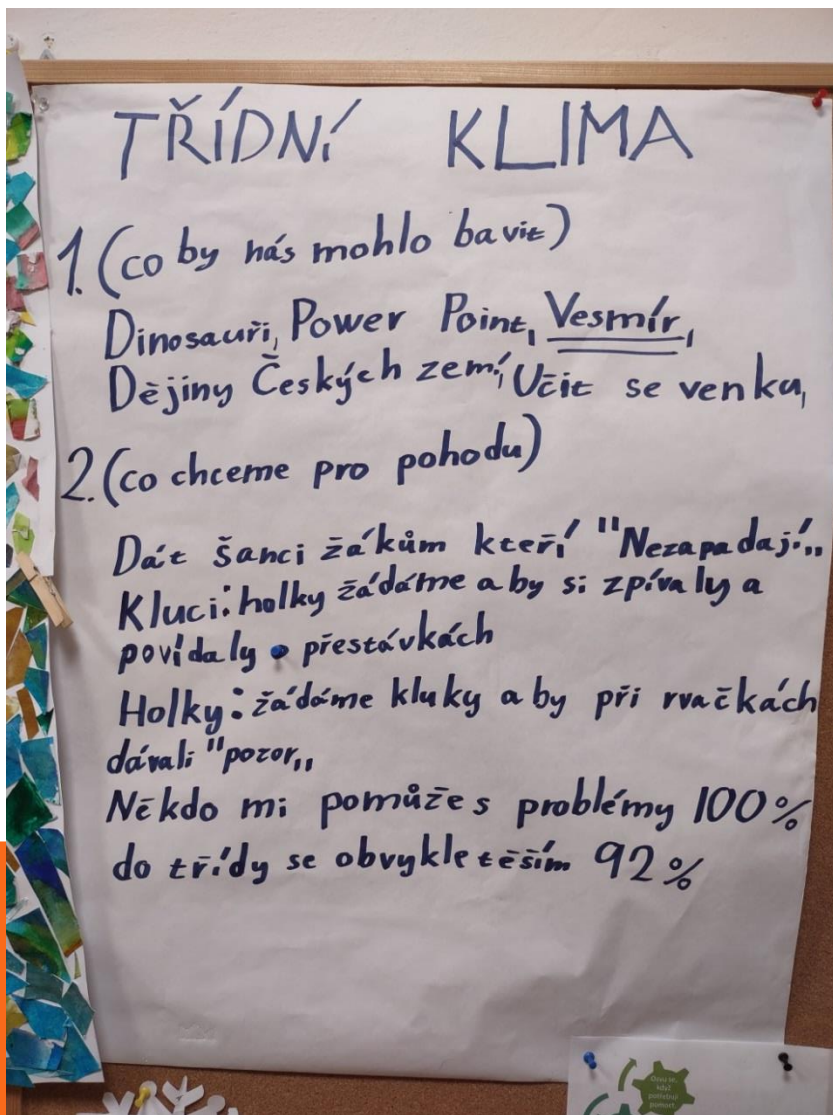
- Úvod: představení lektora a struktury ✓
- K čemu jsou vlastně třídnické hodiny dobré? ✓
- Na co mohou být třídnické hodiny zaměřeny? ✓
- Různé modely třídnických hodin v životě školy ✓
- **Nejčastější zaměření třídnických hodin: diagnostika, seznamování a sdílení, práce s pravidly, (nácvik) kooperace, uzavírání vzájemné dohody, řešení konfliktů**
- Problémy při vedení třídnických hodin: já to dělat nechci, skupinová práce, agresivní žák (žáci), porušování pravidel, práce s reflexí, psychická bezpečnost
- Řešení dotazů/námětů z praxe účastníků + inspirace pro TH (v průběhu)

ZAMĚŘENÍ NA DIAGNOSTIKU I

ZAMĚŘENÍ NA DIAGNOSTIKU II

HADEJ KDO ...

Seznam otázek pro „Hádej, kdo...“

Tyto otázky slouží ke zmapování toho, jak znáš své spolužáky a co si o nich myslíš. Přečti si prosím pozorně každou otázku a rozmysli si, o kom by mohla platit. Jména, která Tě napadnou (vždy maximálně 3 lidi), napiš vedle každé otázky. Když například víš o „Fridrichovi“, že je odvážný, napiš jeho jméno k příslušné otázce. Na otázky odpovídej upřímně, tedy tak, jak své spolužáky (žáky) skutečně vnímáš. Dotazník je anonymní, tj. nemusíš se podepisovat, pokud nechceš. Tím, že se nad každou otázkou zamyslíš a upřímně na ni odpovíš, můžeš pomoci tomu, aby ses ty sám ve Vaší třídě cítil co nejlépe, a navíc tím můžeš ukázat, že umíš přemýšlet o mezilidských vztazích.

1. S kým z naší třídy je největší legrace? _____
2. Kdo se z naší třídy umí nejlépe prát? _____
3. Koho ze svých spolužáků (spolužáček) považuješ v naší třídě za nejchytřejší/ho? _____
4. Kdo do naší třídy tak nějak nepatří? _____
5. Koho v naší třídě Tví spolužáci rádi poslouchají, za kým rádi jdou? _____
6. Kdo je z naší třídy odvážný a nebojí se? _____
7. Komu z naší třídy to myslíš a umíš řešit problémy? _____
8. Kdo bys chtěl/a, aby z naší třídy odešel/a? _____
9. Koho bys chtěl/a v naší třídě za předsedu (předsedkyni) třídy a z jakého důvodu? _____
10. Kdo z naší třídy by dokázal jít za ředitelkou /ředitelem/ vaši školy a dohodnout u ní /něj/, aby naše třída mohla před prázdninami jít jeden den do kina? _____
11. Kdo se v naší třídě zastává slabších? _____
12. Kdo v naší třídě nejvíc žaluje? _____
13. Kdo je v naší třídě nejvíce přátelský a kamarádský? _____
14. Koho mají v naší třídě nejraději učitelé? _____
15. A koho naopak učitelé naopak nemají rádi? _____
16. Kdo by v naší třídě určitě neměl chybět? _____

HADEJ KDO ...

14. Stává se občas, že u nás ve třídě dělá někdo někomu něco, co je druhému nepříjemné? ANO / NE

Kdo to dělá?	Komu to dělá?	Co mu dělá?	Jak často?

15. Ublížoval Ti někdy někdo ze třídy? ANO / NE... Pokud ano, kdo a co Ti udělal – rozpiš to, prosím, níže.

Kdo Ti ubližoval/dělal něco nepříjemného	Co Ti dělal/dělali

17. Je v naší třídě někdo, komu je ubližováno? ANO / NE

18. Pokud ano, kdo to je? _____

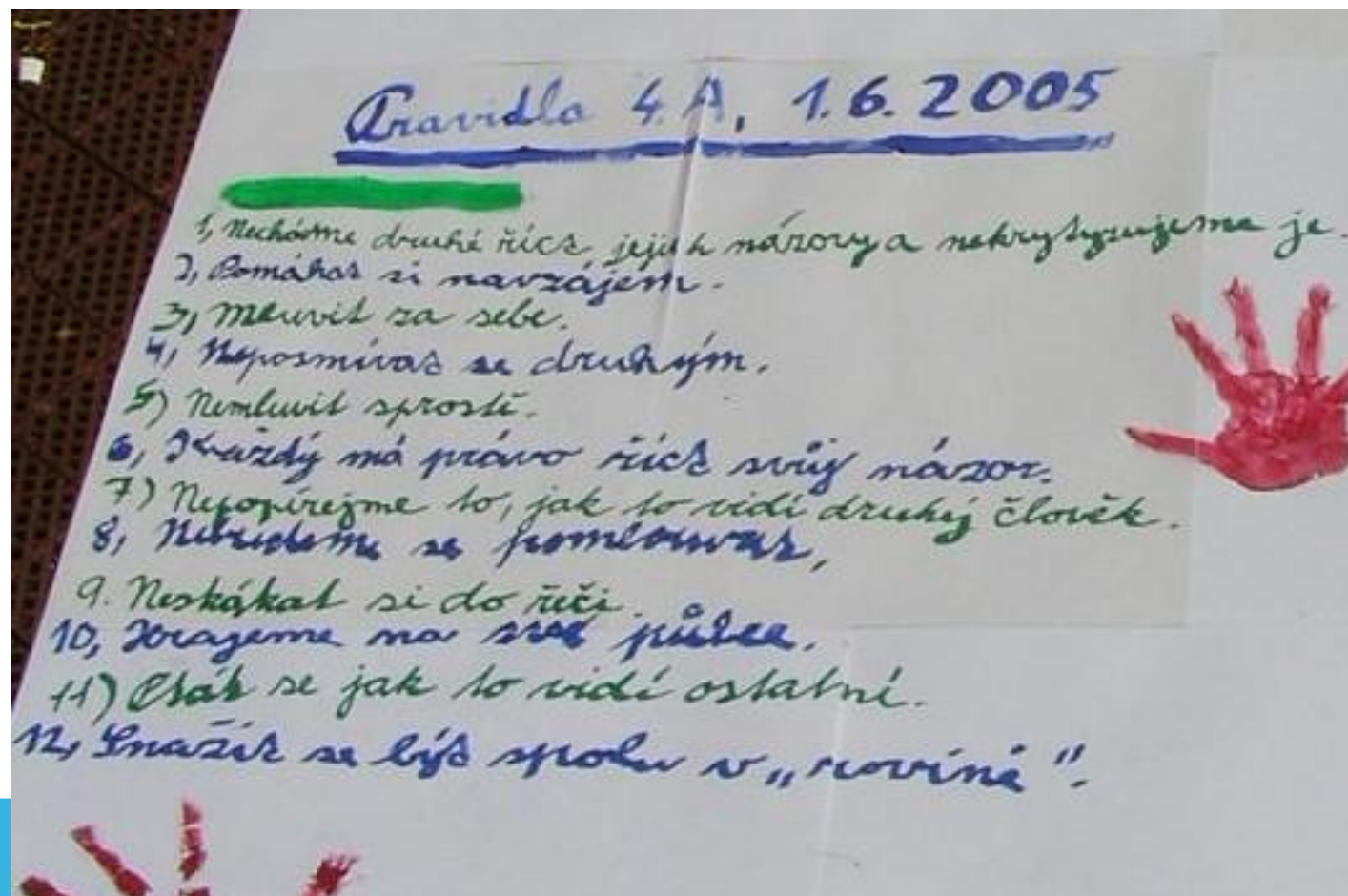
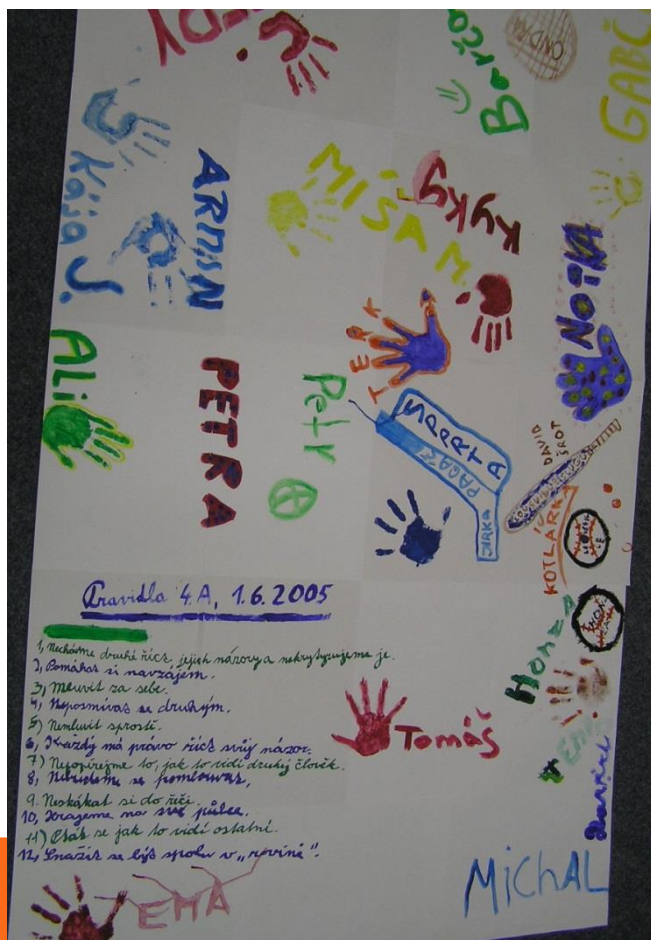
19. Jak mu/jí ubližují (co mu/jí dělají)? _____

20. Stala se někomu ze spolužáků nebo spolužáček na internetu nějaká z následujících věcí? (Vyloučení z třídní skupiny nebo nepřidání do třídní skupiny, poškozování a sdílení fotek, videí nebo jiných osobních materiálů bez souhlasu, nadávky nebo zesměšňování na internetu, zakládání falešných účtů nebo kradení účtů, dávání urážlivých přezdivek atd.)

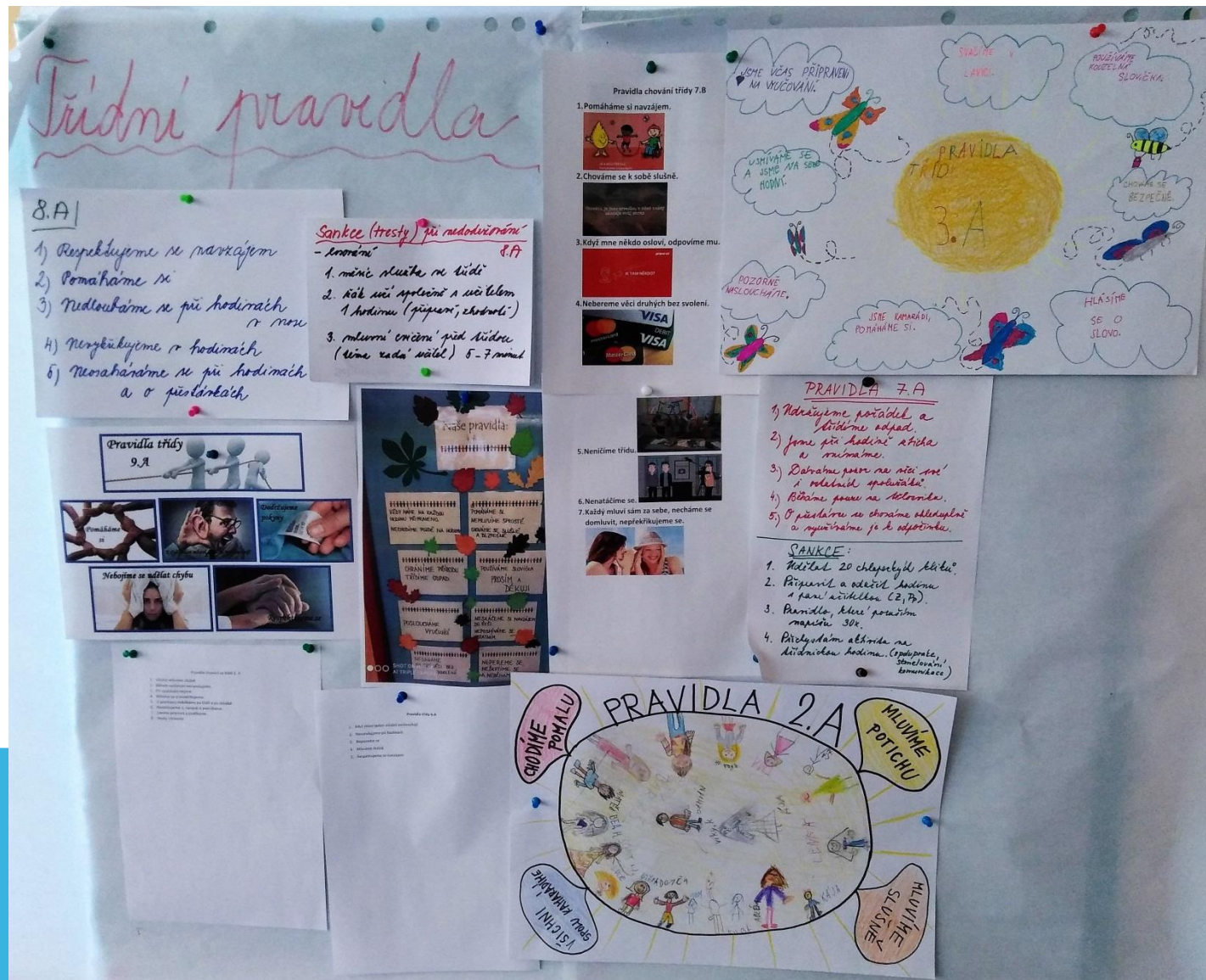
Kdo to udělal?	Co konkrétně udělal?	A komu to udělal?

21. V naší třídě bych si přál/a, aby _____

ZAMĚŘENÍ NA PRAVIDLA I.

ZAMĚŘENÍ NA PRAVIDLA II.

ZAMĚŘENÍ NA PRAVIDLA III.

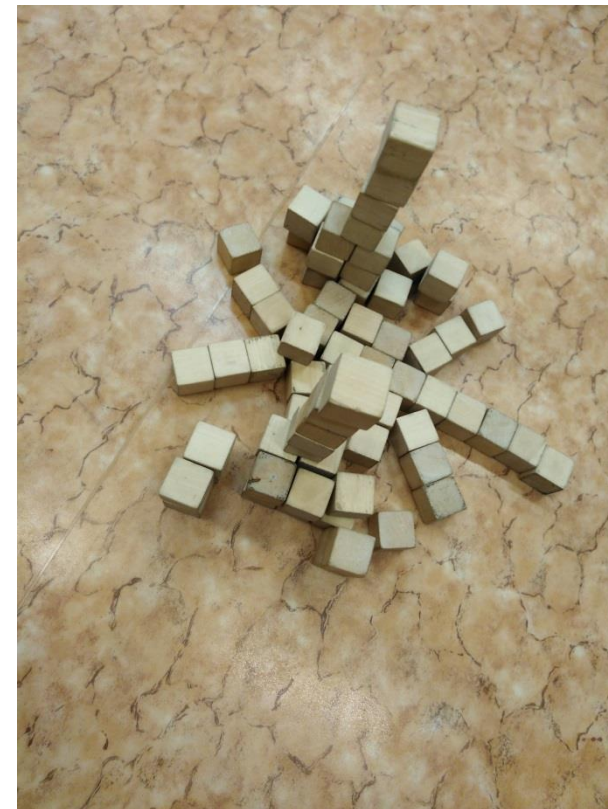
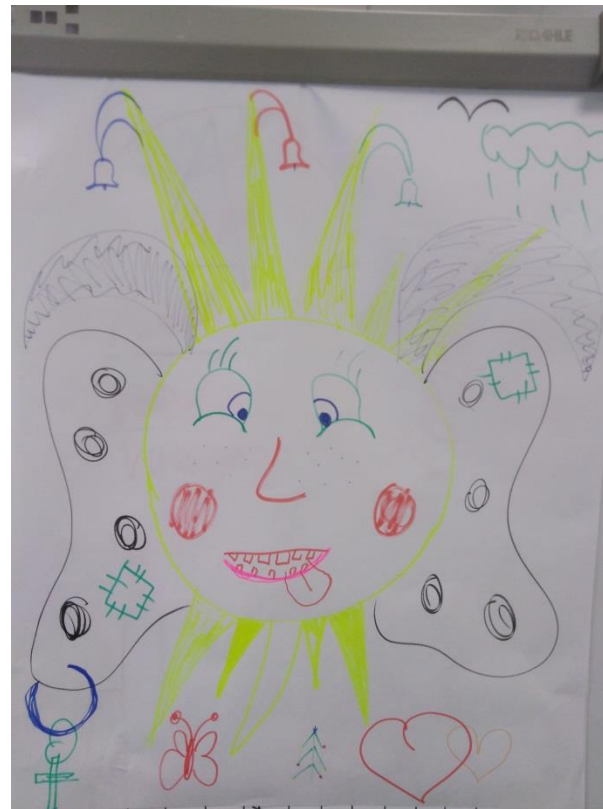
- V jednu chvíli mluví pouze jeden člověk
- Oslovujeme se vyžádanou formou křestního jména nebo vyžádanou přezdívkou
- Každý mluví sám za sebe
- Co ruší, má přednost (když mne něco ruší, tak o tom mluvím – otevřená komunikace)
- Chovám se k druhým tak, jak chci, aby se chovali oni ke mně – respekt (nečiň druhým to, co nechceš, aby činili oni Tobě)
- Když mi někdo řekne, že je mu něco nepříjemné, přestanu a nebudu to dělat (svého chování zanechám nejpozději při druhé výzvě)
- Věci řešíme přímo a ne za zády

ZAMĚŘENÍ SEZNAMOVÁNÍ A SDÍLENÍ

ZAMĚŘENÍ NA (NÁCVIK) KOOPERACE I.

ZAMĚŘENÍ NA (NÁCVIK) KOOPERACE II.

ZAMĚŘENÍ NA UZAVÍRÁNÍ VZÁJEMNÉ DOHODY I

ZAMĚŘENÍ NA UZAVÍRÁNÍ DOHODY (A ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ) II

CÍLE / AGENDA

- Úvod: představení lektora a struktury ✓
- K čemu jsou vlastně třídnické hodiny dobré? ✓
- Na co mohou být třídnické hodiny zaměřeny? ✓
- Různé modely třídnických hodin v životě školy ✓
- Nejčastější zaměření třídnických hodin: diagnostika, seznamování a sdílení, práce s pravidly, (návuk) kooperace, uzavírání vzájemné dohody, řešení konfliktů ✓
- **Problémy při vedení třídnických hodin: já to dělat nechci, skupinová práce, agresivní žák (žáci), porušování pravidel, práce s reflexí, psychická bezpečnost**
- Řešení dotazů/námětů z praxe účastníků + inspirace pro TH (v průběhu)

PROBLÉMY

- Já to dělat nechci
- Skupinová práce
- Agresivní žák (žáci)
- Porušování pravidel
- Práce s reflexí
- Psychická bezpečnost
- ...

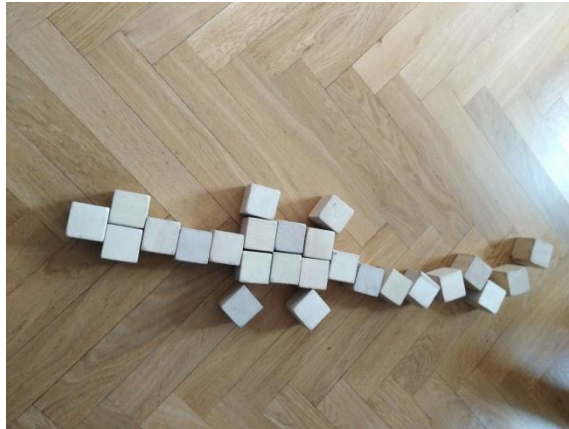

CÍLE / AGENDA

- Úvod: představení lektora a struktury ✓
- K čemu jsou vlastně třídnické hodiny dobré? ✓
- Na co mohou být třídnické hodiny zaměřeny? ✓
- Různé modely třídnických hodin v životě školy ✓
- Nejčastější zaměření třídnických hodin: diagnostika, seznamování a sdílení, práce s pravidly, (nácvik) kooperace, uzavírání vzájemné dohody, řešení konfliktů ✓
- Problémy při vedení třídnických hodin: já to dělat nechci, skupinová práce, agresivní žák (žáci), porušování pravidel, práce s reflexí, psychická bezpečnost ✓
- Řešení dotazů/námětů z praxe účastníků + inspirace pro TH (v průběhu)

POJĎME DISKUTOVAT 😊

ZDROJE, DOSTUPNÁ LITERATURA K TÉMATU:

- https://www.odyssea.cz/localimages/tridnicke_hodiny.pdf
- https://www.odyssea.cz/localimages/adaptacni_soustredeni_6_trida_a_prima.pdf
- <https://www.hranostaj.cz/>
- http://www.kvkskoly.cz/manazer/metodika/Documents/Manual_ved_tri_d_hod.pdf
- <https://cz.pinterest.com/rysavamarcela/t%C5%99%C3%ADdnick%C3%A9-nejen-hodiny/>
- <http://www.odyssea.cz/metodiky-osv/pravidla-psychicke-bezpecnosti-v-osv>

DÍKY ZA POZORNOST

A URČITĚ JE NA MNE MOŽNÉ SE OBRÁTIT

Jakub Švec, email: jppss@seznam.cz; mobil: 601 525 823